

11

Hoge Raad
19 oktober 2012, nr. 11/03143, LJN BX0744
(mr. Van Buchem-Spapens, mr. Streefkerk, mr.
Loth)
(Concl. A-G Wesseling-van Gent)
Noot mr. M.R. van Zanten

Conservatoir beslag. Sequestratie. Afwijzing vordering. Kostenveroordeling. Appeltermijn deelvonnis. Lozing van diisobu-tylketon. Helden.

[Rv art. 70, 237 lid 1, 339 lid 1]

Het tussenvonnis maakte uitdrukkelijk een einde aan een deel van het geding. Met betrekking tot dat deel was het dus een eindvonnis en diende van dat vonnis binnen drie maanden hoger beroep te worden ingesteld. Het hof heeft ten onrechte de kosten voor beslag en sequestratie toegewezen. De beslagen zijn niet gelegd op grond van de onbetaald gelaten huurpenningen, welke vordering door het hof is toegewezen. De beslagen zijn gelegd op de grond van een gepretendeerde vordering tot schadevergoeding wegens milieuverontreiniging. Deze vordering is door het hof afgewezen, waardoor de grondslag aan het beslag en de sequestratie is komen te vervallen.

[Eiser] te [woonplaats],
eiser tot cassatie,
tegen
[verweerder] te [woonplaats],
Verweerder in cassatie,
niet verschenen.

Conclusie Advocaat-Generaal
(mr. Wesseling-van Gent)

Het gaat in deze zaak over tijdig appelleren van een deelvonnis, toewijzing van de vordering tot betaling van sequestratiekosten en de veroordeling in de proceskosten.

1. Feiten¹ en procesverloop²

1.1. Verweerder in cassatie, [verweerder], zocht omstreeks december 2006 een huurder voor zijn bedrijfsruimte met buitenperceel gelegen aan de [a-straat 1] te [plaats] (hierna: de loods). Eiser tot cassatie, [eiser], heeft in januari 2007 interesse getoond, de loods samen met [betrokkene 1] bezichtigd en [verweerder] daarover gesproken. Daarna hebben partijen nog verscheidene malen met elkaar gesproken. Bij één van deze gesprekken heeft [eiser] zijn paspoort getoond en heeft de echtgenote van [verweerder] daarvan een fotokopie gemaakt. Een door [verweerder] opgestelde huurovereenkomst, gedateerd 26 februari 2007, waarop [eiser] als huurder staat vermeld en waarop voorts is vermeld dat de loods per 1 maart 2007 wordt verhuurd, is niet ondertekend.

1.2. Op 7 maart 2007 heeft de gemeente Helden, naar aanleiding van klachten over geuroverlast, het terrein van de loods geïnspecteerd. Bij brief van 8 maart 2007 heeft de gemeente, kort samengevat, aan [verweerder] medegedeeld dat zij heeft geconstateerd dat een grote hoeveelheid van de stof Diisobutylketon is geloosd, dat de bodem en de riolering daardoor ernstig vervuild zijn geraakt, dat milieuvoorschriften zijn overtreden en dat bestuursdwang wordt toegepast. Op dezelfde dag heeft de gemeente een soortgelijke brief gestuurd aan [eiser] en aan Lyrasol Import & Export GmbH (hierna: Lyrasol).

1.3. Bij inleidende dagvaarding van 26 maart 2007 heeft [verweerder] [eiser] gedagvaard voor de rechtbank te 's-Hertogenbosch, sector kanton, locatie Helmond.

[Verweerder] heeft daarbij – kort samengevat – gevorderd dat de kantonrechter, uitvoerbaar bij voorraad (1) de huurovereenkomst ter zake van de loods per 1 maart 2007 ontbindt; voorts [eiser] veroordeelt (2) tot ontruiming van het huurobject en (3) tot betaling van huurpenningen alsmede (4) tot betaling van schadevergoeding voor alle door [verweerder] geleden schade ten gevolge van de door dan wel vanwege [eiser] veroorzaakte

bodemverontreiniging in of rondom het gehuurde en (5) tot betaling van proceskosten, waaronder begrepen beslagkosten en kosten van sequestratie.

1.4. [Verweerder] heeft aan deze vorderingen ten grondslag gelegd dat hij met ingang van 1 maart 2007 een huurovereenkomst met [eiser] is aangegaan, dat in de periode van 1 tot 7 maart 2007 lossingen van milieubelastende stoffen in de bodem van het gehuurde hebben plaatsgevonden, dat [verweerder] als eigenaar van het gehuurde door de gemeente is aangesproken voor alle schade als gevolg van de lossingen en dat [eiser] aldus op ernstige wijze jegens [verweerder] is tekortgeschoten. Bovendien heeft hij de huurpenningen niet (tijdig) voldaan.

1.5. [Eiser] heeft gemotiveerd verweer gevoerd. Na verdere conclusiewisseling heeft de kantonrechter [eiser] bij tussenvonnis van 24 oktober 2007 toegelaten tot bewijs van de juistheid van zijn stelling dat [verweerder] de huurovereenkomst niet met hem, [eiser], is aangegaan, maar met de Duitse vennootschap Lyrasol, gevestigd te Nettetal-Lobberich.

1.6. Nadat op 24 januari en 26 maart 2008 getuigenverhoren hebben plaatsgevonden en partijen daarop bij conclusies na (contra-)enquête hebben gereageerd, heeft de kantonrechter bij vonnis van 9 juli 2008 de vordering op de onderdelen 1, 2 en 3 afgewezen op de grond dat [eiser] is geslaagd in het door hem te leveren bewijs (rov. 7). De kantonrechter heeft daarnaast onder aanhouding van iedere verdere beslissing de zaak naar de rol verwezen om [verweerder] de gelegenheid te geven zich – bij akte – uit te laten over de vraag of hij omtrent onderdeel 4 van de vordering (schadevergoeding wegens milieuvervuiling) nog verder wenst te procederen.

1.7. Na aktewisseling heeft de kantonrechter in zijn vonnis van 10 december 2008 geconstateerd dat [verweerder] heeft laten weten niet verder te willen procederen en onderdeel 4 van de vordering daarentegen te willen intrekken en heeft de kantonrechter vervolgens de vordering op onderdeel 4 afgewezen en [verweerder] veroordeeld in de kosten van het geding.

1.8. [Verweerder] is, onder aanvoering van zeven grieven, bij appelexploot van 5 maart 2009 van de vonnissen van de kantonrechter van 9 juli 2008 en 10 december 2008 in hoger beroep gekomen bij het gerechtshof te 's-Hertogenbosch. Hij heeft geconcludeerd tot vernietiging van deze vonnissen

1 Zie rov. 4.1.1-4.2 van het tussenarrest van het hof Den Bosch van 5 oktober 2010.

2 Zie de tussenvonnissen van de rb. Den Bosch van 24 oktober 2007 en 9 juli 2008 en het eindvonnis van 10 december 2008. Zie voorts het tussenarrest van het hof Den Bosch van 5 oktober 2010 en het eindarrest van 5 april 2011.

en – zakelijk weergegeven – tot toewijzing van zijn vorderingen zoals in eerste aanleg omschreven.

[Eiser] heeft de grieven bestreden en geconcludeerd tot bekrachtiging van de vonnissen.

1.9. Bij tussenarrest van 5 oktober 2010 heeft het hof – naar de kern genomen en sterk vereenvoudigd weergegeven – geoordeeld dat het door [eiser] te leveren bewijs niet is geleverd (rov. 4.3) en voorts dat de huurovereenkomst is gesloten met [eiser] in privé, maar dat dit niet betekent dat alle vorderingen van [verweerder] moeten worden toegewezen (rov. 4.8). Het hof heeft de zaak vervolgens naar de rol verwezen voor de in het arrest onder 4.8.2 tot en met 4.8.4 vermelde doeleinden.

1.10. Bij eindarrest van 5 april 2011 heeft het hof de vonnissen waarvan beroep vernietigd, en opnieuw rechtdoende, (i) de huurovereenkomst tussen partijen per datum van het arrest ontbonden; [eiser] veroordeeld tot betaling van (ii) een bedrag van € 28.333,20 ter zake van de verschuldigde huurpenningen te vermeerderen met de wettelijke rente en (iii) van een bedrag van € 25.532,05 ter zake van de kosten van sequestratie. Het hof heeft de veroordelingen tot betaling uitvoerbaar bij voorraad verklaard, [eiser] veroordeeld in de proceskosten inclusief de beslagkosten en het meer of anders gevorderde afgewezen.

1.11. [Eiser] heeft tegen de arresten³ van het hof tijdig⁴ beroep in cassatie ingesteld.

Tegen [verweerder] is verstek verleend.

[Eiser] heeft zijn standpunt vervolgens schriftelijk toegelicht.

2. Bespreking van het cassatiemiddel

2.1. Het cassatiemiddel bestaat uit drie onderdelen (klachten).

Onderdeel I klaagt dat het hof [verweerder] ten onrechte ontvankelijk heeft verklaard in zijn bij appeldagvaarding van 5 maart 2009 ingestelde hoger beroep voor zover dat is gericht tegen de afwijzing van de vorderingen onder 1, 2 en 3 in het tussenvonnis van 9 juli 2008.

2.2. Het onderdeel is terecht voorgesteld.

Een eindvonnis of eindarrest houdt een beslissing in het dictum in over (een onderdeel van) hetgeen is gevorderd en maakt (in zoverre) een einde aan de instantie. Dat is het geval als een vordering in het dictum (gedeeltelijk) wordt toegewezen of afgewezen.⁵

Het onder 1.6 vermelde vonnis van de kantonrechter van 9 juli 2008 is een deelvonnis waarin in het dictum een uitdrukkelijk einde aan een deel van het geding is gemaakt, te weten voor zover het de vorderingen 1-3 betreft door afwijzing van deze vorderingen. In zoverre is dit vonnis een eindvonnis. De tussenvonniscomponent betreft de verwijzing naar de rol met het oog op de vordering onder 4.

Met betrekking tot de vorderingen 1-3 diende van het vonnis van 9 juli 2008 binnen drie maanden (art. 339 lid 1 Rv.) hoger beroep te worden ingesteld. Deze termijn was op 5 maart 2009 (datum appelexploot) ruimschoots verstreken. Aangezien beroepstermijnen van openbare orde zijn,⁶ had het hof [verweerder] ambtshalve niet-ontvankelijk dienen te verklaren in zijn hoger beroep voor zover dit de afwijzing van de vorderingen onder 1-3 in het vonnis van 9 juli 2008 betreft.

2.3. Onderdeel II klaagt dat het hof [eiser] in zijn eindarrest ten onrechte heeft veroordeeld tot betaling van kosten van beslag en sequestratie, omdat deze oordelen innerlijk tegenstrijdig zijn met het oordeel van het hof in rechtsoverweging 8.7 van het eindarrest dat de vordering tot schadevergoeding wegens bodemverontreiniging als onvoldoende toegelicht zal worden afgewezen. Uit de beslagstukken vloeit voort dat de kosten van beslag en sequestratie zijn ontleend aan de beslagverloven die zijn gelegd op de grond van een gepretendeerde vordering tot schadevergoeding wegens milieuverontreiniging en niet (ook) met als grond de vorderingen onder 1-3. Nu de vordering tot schadevergoeding wegens milieuverontreiniging is afgewezen, ontbreekt de grond voor toewijzing van deze kosten.

2.4. Het onderdeel slaagt.

3 Uit de tekst van onderdeel I, eerste zin (p. 5) maak ik op dat ook tegen het oordeel van het hof in het tussenarrest wordt opgekomen.

4 De cassatiedagvaarding is op 5 juli 2011 uitgebracht.

5 Zie Asser Procesrecht/Bakels, Hammerstein & Wesseling-van Gent 4 2009, nr. 35 onder verwijzing naar HR 10 oktober 2003, LJN AI0309 (NJ 2003, 709).

6 Zie Snijders/Wendels, Civiel appel, 2009, nr. 43; Hugentholtz/Heemskerck, Hoofddlijnen van het Nederlands burgerlijk procesrecht, 2009, nr. 146.

De voorzieningenrechter te Roermond heeft de sequestratie toegestaan op het verzoek tot het leggen van conservatoir beslag met sequestratie op een vrachtauto die langs de openbare weg te Deurne stond geparkeerd.⁷ In dit verzoek wordt vermeld dat [verweerder] een bedrag van € 50.000,- + P.M. van [eiser] heeft te vorderen ter zake van het veroorzaken door [eiser] van een ernstige bodemverontreiniging. Nu het hof de vordering tot het vergoeden van de schade als gevolg van de bodemverontreiniging heeft afgewezen, is de grondslag aan (het beslag op en) de sequestratie van de vrachtauto komen te ontvallen. Overigens slaagt het onderdeel ook indien de sequestratiekosten de vorderingen onder 1-3 als grondslag zouden hebben en wel in verband met het slagen van onderdeel I.

2.5. Onderdeel III is gericht tegen de veroordeling van [eiser] in de proceskosten.⁸

Gelet op de gegrondheid van de onderdelen I en II slaagt ook dit onderdeel.

2.6. Nu alle onderdelen slagen, dienen de bestreden arresten te worden vernietigd met uitzondering van de beslissing op de vordering onder (4). Uw Raad kan de zaak m.i. zelf afdoen door [verweerder] alsnog niet-ontvankelijk te verklaren in zijn hoger beroep tegen de afwijzing van de vorderingen 1-3 in het vonnis van 9 juli 2008, de vordering tot vergoeding van de kosten van sequestratie af te wijzen en [verweerder] te veroordelen in de kosten van het geding in drie instanties.

3. Conclusie

De conclusie strekt tot vernietiging van de arresten van het gerechtshof te 's-Hertogenbosch van 5 oktober 2010 en 5 april 2011 en tot afdoening als onder 2.6 vermeld.

Hoge Raad

1. Het geding in feitelijke instanties

Voor het verloop van het geding in feitelijke instanties verwijst de Hoge Raad naar de navolgende stukken:

⁷ Zie het verzoekschrift conservatoir beslag roerende zaken met sequestratie, overgelegd als produktie D bij de inleidende dagvaarding, en het daaraan gehechte verlot van 13 maart 2007.

⁸ Zie ook st. [eiser] onder 23.

a. de vonnissen in de zaak 500372 van de kantonrechter te Helmond van 24 oktober 2007, 9 juli 2008 en 10 december 2008;

b. de arresten in de zaak HD 200.028.479 van het gerechtshof te 's-Hertogenbosch van 5 oktober 2010 en 5 april 2011.

(...; red.)

2. Het geding in cassatie

(...; red.)

3. Beoordeling van het middel

3.1. In cassatie kan van het volgende worden uitgegaan.

i. [Verweerder], eigenaar van een loods met buitenperceel, heeft begin 2007 gesprekken gevoerd met [eiser] over verhuur van de loods.

ii. [Verweerder] heeft een huurovereenkomst opgesteld, gedateerd 26 februari 2007, waarin [eiser] is vermeld als huurder en waarin voorts is vermeld dat de loods wordt verhuurd per 1 maart 2007. De huurovereenkomst is niet ondertekend.

iii. Bij brief van 8 maart 2007 heeft de gemeente Helden aan [verweerder] medegedeeld dat zij op 7 maart 2007 heeft geconstateerd dat een grote hoeveelheid diisobutylketon is geloosd, dat het terrein waarop de loods zich bevindt en de riolerings ernstig zijn vervuild en dat bestuursdwang wordt toegepast.

iv. [Verweerder] heeft, na daartoe op 13 maart 2007 verkregen verlot, ten laste van [eiser] conservatoir beslag gelegd op een vrachtauto. De auto is ter gerechtelijke bewaring afgegeven aan een bergingsbedrijf.

3.2.1. De vordering van [verweerder] strekt tot:

1) ontbinding van de huurovereenkomst, 2) ontzuivering van het gehuurde, 3) betaling van huurpenningen, 4) vergoeding van de schade die het gevolg is van door [eiser] veroorzaakte bodemverontreiniging, en 5) betaling van proceskosten, waaronder begrepen kosten van beslag en sequestratie. [Verweerder] heeft aan zijn vordering onder meer ten grondslag gelegd dat [eiser] in de periode van 1 tot 7 maart 2007 op het gehuurde milieubelastende stoffen heeft geloosd en dat hij, [verweerder], in verband daarmee door de gemeente is aangesproken.

De kantonrechter heeft [eiser] toegelaten tot het bewijs van zijn stelling dat de huurovereenkomst niet met hem, [eiser], is aangegaan, maar met de Duitse vennootschap Lyrasol.

Na getuigenverhoren heeft de kantonrechter bij vonnis van 9 juli 2008 de vordering onder 1, 2 en 3 afgewezen op de grond dat [eiser] is geslaagd in het door hem te leveren bewijs. Bij dat vonnis heeft de kantonrechter voorts [verweerder] in de gelegenheid gesteld zich bij akte uit te laten over de vraag of hij wilde voortprocederen met betrekking tot de vordering onder 4.

Nadat [verweerder] had medegedeeld dat hij deze vordering wenste in te trekken, heeft de kantonrechter in zijn vonnis van 10 december 2008 ook de vordering onder 4 afgewezen en [verweerder] veroordeeld in de kosten van het geding.

3.2.2. Het hof heeft in zijn tussenarrest geoordeeld dat [eiser] niet is geslaagd in het door hem te leveren bewijs. In zijn eindarrest heeft het hof, voor zover thans van belang, de huurovereenkomst ontbonden en [eiser] veroordeeld tot betaling van achterstallige huurpenningen alsmede tot betaling van een bedrag van € 25.532,05 ter zake van de kosten van sequestratie. [eiser] is voorts veroordeeld in de proceskosten, de beslagkosten daaronder begrepen.

3.3.1. Onderdeel 1 klaagt dat het hof [verweerder] ten onrechte ontvankelijk heeft verklaard in zijn hoger beroep voor zover dat is gericht tegen de afwijzing van de vordering onder 1, 2 en 3 in het tussenvonnis van 9 juli 2008.

Het onderdeel is terecht voorgesteld.

Genoemd tussenvonnis is een deelvonnis waarin in het dictum een uitdrukkelijk einde is gemaakt aan een deel van het geding, te weten voor zover het de vordering onder 1, 2 en 3 betreft. In zoverre is het vonnis van 9 juli 2008 een eindvonnis. Van dat vonnis diende derhalve met betrekking tot de vordering onder 1, 2 en 3 binnen drie maanden hoger beroep te worden ingesteld. Deze termijn was op 5 maart 2009, de datum waarop het hoger beroep is ingesteld, ruimschoots verstreken.

3.3.2. Onderdeel 2 is gericht tegen de veroordeling van [eiser] in de kosten van beslag en sequestratie. Ook deze klacht slaagt. [verweerder] heeft zijn verzoek tot het leggen van conservatoir beslag gebaseerd op zijn stelling dat hij van [eiser] € 50.000,- te vorderen had in verband met door [eiser] veroorzaakte bodemverontreiniging. Nu het hof de vordering onder 4, die strekte tot vergoeding van de schade wegens bodemverontreiniging, heeft afgewezen, is de grondslag aan het beslag op en de sequestratie van de vrachtauto ko-

men te ontvallen. Het hof heeft derhalve ten onrechte [eiser] veroordeeld in de kosten van beslag en sequestratie.

Onderdeel 3, dat is gericht tegen de veroordeling van [eiser] in de proceskosten, slaagt gelet op het voorgaande eveneens.

3.4. Het hiervoor overwogene brengt mee dat de bestreden arresten dienen te worden vernietigd, met uitzondering van de beslissing op de vordering onder 4.

De Hoge Raad kan zelf de zaak afdoen.

4. Beslissing

De Hoge Raad:

vernietigt de arresten van het gerechtshof te 's-Hertogenbosch van 5 oktober 2010 en 5 april 2011, behoudens voor zover in laatstgenoemd arrest de vordering ter zake van schade als gevolg van bodemverontreiniging is afgewezen;

en, opnieuw rechtdoende,

verklaart [verweerder] alsnog niet-ontvankelijk in zijn hoger beroep tegen de afwijzing van de vordering onder 1, 2 en 3 in het vonnis van 9 juli 2008;

wijst af de vordering tot vergoeding van de kosten van beslag en sequestratie;

veroordeelt [verweerder] in de kosten van het geding

- in hoger beroep aan de zijde van [eiser] begroot op € 2.578,- in totaal;

- in cassatie tot op deze uitspraak aan de zijde van [eiser] begroot op € 881,99 aan verschotten en € 2.600,- voor salaris.

NOOT

1. In deze procedure gaat het om het antwoord op de vraag of tijdig hoger beroep is ingesteld tegen een tussenvonnis van de kantonrechter en of het hof terecht de kosten van beslag en sequestratie heeft toegewezen.

2. De door de Hoge Raad berechte zaak betreft een huurgeschil waarin een voor de beslagpraktijk aardige vraag is beantwoord. In een door verweerder in cassatie ("Verhuurder") aan eiser in cassatie ("Huurder") verhuurde bedrijfsruimte is door de gemeente vervuiling en overtreding van milieuvoorschriften geconstateerd. Verhuurder heeft ten laste van Huurder conservatoir beslag gelegd op een vrachtauto en deze in bewaring afgegeven. Verhuurder vordert bij de

kantonrechter: 1) ontbinding van de huurovereenkomst, 2) ontruiming van het gehuurde, 3) betaling van de huurpenningen, 4) vergoeding van de schade als gevolg van de door de huurder veroorzaakte bodemverontreiniging en 5) betaling van de proceskosten, de kosten van beslag en sequestratie daaronder begrepen. De kantonrechter heeft de vordering onder 1, 2 en 3 bij vonnis van 9 juli 2008 afgewezen en Verhuurder in de gelegenheid gesteld zich bij akte uit te laten of hij wenst voort te procederen over de vordering onder 4. Dat wilde hij niet. Bij vonnis van 10 december 2008 wijst de kantonrechter vervolgens ook de vordering onder 4 af. Verhuurder komt bij het Gerechtshof 's-Hertogenbosch op 5 maart 2009 in hoger beroep van de vonnissen van 9 juli 2008 en 10 december 2008. Het hof ontbindt na tussenarrest van 5 oktober 2010 (LJN BY3783) bij arrest van 5 april 2011 (LJN BY3786) de huurovereenkomst en veroordeelt Huurder tot betaling van de achterstallige huurpenningen, alsmede een bedrag van € 25.532,05 ter zake van de kosten van sequestratie, alsmede de proceskosten, inclusief de kosten van beslag.

In cassatie klaagt Huurder dat Verhuurder ten onrechte ontvankelijk is verklaard door het hof (onderdeel I van het cassatiemiddel). Onderdeel II is gericht tegen de veroordeling tot betaling van de kosten van beslag en sequestratie. Onderdeel III is gericht tegen de proceskostenveroordeling. Alle onderdelen slagen. De Hoge Raad verklaart Verhuurder alsnog niet-ontvankelijk in zijn hoger beroep tegen de afwijzing van de vordering onder 1, 2 en 3, wijst de vordering tot vergoeding van de kosten van beslag en sequestratie af en veroordeelt Verhuurder in de proceskosten.

3. Het oordeel met betrekking tot de niet-ontvankelijkheid is weinig verrassend. Het tussenvonnis van de kantonrechter is een deelvonnis waarin in het dictum uitdrukkelijk een einde is gemaakt aan het geding met betrekking tot de vordering onder 1, 2 en 3. Verhuurder diende dan ook binnen drie maanden na het tussenvonnis hoger beroep in te stellen, wat niet is gebeurd.

4. De vraag met betrekking tot het beslag en de sequestratie is interessanter, hoewel ook deze uitspraak, gelet op vaste jurisprudentie van de Hoge Raad, niet verrassend is. Het hof was kennelijk van mening dat nu enige geldvordering werd toegewezen (namelijk de vordering ter zake

van de achterstallige huurpenningen) het beslag en de sequestratie rechtmatig waren en dat de Huurder in de kosten daarvan kon worden veroordeeld. In het arrest van het hof van 5 april 2011 wordt ter zake van de vordering onder 5 (r.o. 8.10) gesteld dat deze kosten voor toewijzing in aanmerking komen. Huurder had als verweer aangevoerd dat niet blijkt dat deze kosten door Verhuurder zijn gemaakt omdat de factuur van de bewaarder is gericht aan een derde. Het hof overweegt dat de factuur evenwel is gestuurd ter attentie van Verhuurder en dat het kenteken van de in bewaring genomen vrachtwagen overeenkomt met het verzoek tot conservatoir beslag van Verhuurder, het op naam van Verhuurder betekende exploit van de deurwaarder en de dienaangaande opgemaakte processen-verbaal. Uit deze stukken is het voldoende gebleken dat Verhuurder deze kosten heeft gemaakt.

In cassatie wordt het hof door A-G en Hoge Raad op de vingers getikt. De Hoge Raad overweegt (r.o. 3.3.2) dat Verhuurder zijn beslagrekest heeft gebaseerd op de stelling dat hij van Huurder een bedrag van € 50.000,= te vorderen heeft in verband met de door Huurder veroorzaakte bodemverontreiniging. De vordering sub 4 dus. Nu het hof deze vordering echter heeft afgewezen, is de grondslag aan het beslag op en de sequestratie van de vrachtauto komen te vervallen.

5. Op grond van art. 700 lid 3 Rv verleent de voorzieningenrechter, indien ten tijde van het verlot nog geen eis in de hoofdzaak is ingesteld, verlot tot het leggen van conservatoir beslag onder de voorwaarde dat het instellen van een dergelijke eis binnen een door de voorzieningenrechter te bepalen termijn moet worden ingesteld. In de op het conservatoir beslag volgende procedure moet de vordering waarvoor beslag is gelegd worden beoordeeld. In de zaak *Ajax/Reule* (HR 26 februari 1999, *NJ* 1999/717) heeft de Hoge Raad overwogen: "(...) dat ook een vordering in kort geding, strekkende tot een voor tenuitvoerlegging vatbare veroordeling tot voldoening aan *de vordering waarvoor het conservatoir beslag is gelegd*, kan gelden als eis in de hoofdzaak (cursivering MvZ)." In de zaak *Ontvanger/Heemhorst* (HR 3 oktober 2003, «JB-Pr» 2004/11, m.nt. A.W. Jongbloed) heeft de Hoge Raad overwogen dat ook "als eis in de hoofdzaak heeft te gelden de oplegging van de aanslag door de inspecteur ter verzekering van

de voldoening waarvan het door de ontvanger gelegde beslag strekt (cursivering MvZ)." Voorafgaande aan HCB/DHV (HR 3 september 2010, «JBPr» 2011/2, m.ni. M.R. van Zanten) heeft de A-G geconcludeerd: "Nu bepalend is dat in een procedure wordt beslist over de deugdelijkheid van de vordering *waarvoor het conservatoir beslag is gelegd (cursivering MvZ) (...)*" Indien de eis in de hoofdzaak (te weten: de vordering waarvoor het beslag is gelegd) wordt afgewezen, en deze uitspraak in kracht van gewijsde is gegaan, vervalt het beslag van rechtswege ex art. 704 lid 2 Rv. Met de afwijzing van de vordering onder 4 bij vonnis van 9 juli 2008, waartegen door de Verhuurder te laat hoger beroep is ingesteld, is het lot van het beslag op de vrachtauto en de sequestratie bezegeld. Indien de vordering waarvoor beslag is gelegd, wordt afgewezen, is, bijzondere omstandigheden daargelaten, de beslaglegger aansprakelijk uit onrechtmatige daad (HR 13 januari 1995, *NJ* 1997, 366, *Ontvanger/Bos*). Er is dan sprake van een onrechtmatig beslag. Op grond van art. 706 Rv kunnen de proceskosten van beslag niet van de beslagene worden teruggevorderd indien het beslag onrechtmatig is.

6. Het oordeel van het hof dat de kosten van sequestratie voor toewijzing in aanmerking kwamen terwijl de vordering waarvoor beslag is gelegd en de vrachtwagen in bewaring is afgegeven, is afgewezen, is in strijd met hiervoor genoemde bepalingen en jurisprudentie. De Hoge Raad heeft het arrest van het hof dan ook terecht vernietigd. De beslaglegger kan niet aan de rechtsgevolgen van art. 704 lid 2 Rv en art. 706 Rv ontkomen door "vorderingshopping", dat wil zeggen door te stellen dat een andere (op geld waardeerbare) vordering, waarvoor het beslag niet is gelegd, wel is toegewezen. De vordering waarvoor beslag is gelegd, is duidelijk kenbaar uit het beslagrekest. Uitsluitend die vordering kan worden beschouwd als de eis in de hoofdzaak en uitsluitend de beoordeling van die vordering is relevant voor de beantwoording van de vraag of sprake is van een rechtmatig gelegd beslag.

M.R. van Zanten
advocaat bij CMS Derks Star Busmann NV te Amsterdam